

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
NEOGRÆCA MEDII ÆVI VII
Χαρτογραφώντας τη δημόδη λογοτεχνία (12ος-17ος αι.)

Ηράκλειο, 1-4 Νοεμβρίου 2012

Ιστορικό Μουσείο Κρήτης
Αμφιθέατρο Γιάννη Περτσελάκη

ΠΕΜΠΤΗ 1 Νοεμβρίου 2012

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- 10:00-10:30 Έναρξη Συνεδρίου — Χαιρετισμοί
 10:30-11:10 Στέφανος Κακλαμάνης, *Χαρτογραφώντας τη δημόδη λογοτεχνία (12ος-17ος αι.)*.

(Πρόεδρος: Renata Lavagnini)

- 11:15-11:40 Ulrich Moennig, *Η συζήτηση περί Ρωμαϊκότητας και Ελληνικότητας των Βυζαντινών και η ιστορική μυθοπλασία της Κωνσταντινούπολης τον 14ο αιώνα*.
 11:40-12:05 Hans Eideneier, *Ποιος σατιρίζεται στις «σάτιρες» της ελληνικής δημόδους γραμματείας;*
 12:05-12:30 Διάλειμμα.

(Πρόεδρος: Wim F. Bakker)

- 12:30-12:55 Bernard Flusin, *Ita solent novi Græci: remarques sur l'apport De cerimoniis à l'histoire du grec médiéval*.
 12:55-13:20 Michael Jeffreys, *The twelfth-century dekapentasyllabos: rhetoric and the vernacular*.

Λήξη Συνεδρίας.

ΠΕΜΠΤΗ 1 Νοεμβρίου 2012

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Elizabeth Jeffreys

- 17:00-17:25 Ιωάννης Κιορίδης, *Ώψεις της οικονομικής ζωής στον Διγενή Ε και στο Cantar de mio Cid*
- 17:25-17:50 Ida Toth, *The Byzantine translation(s) of the Book of the Philosopher Syntipas*
- 17:50-18:15 Μαίρη Μαργαρώνη & Αργυρώ Μουντάκη, *Η προβληματική σχετικά με τις παραμυθιακές καταβολές της μυθιστορίας Καλλίμαχος και Χρυσορρόη και οι περαιτέρω προεκτάσεις*
- 18:15-18:40 Στέλλα Σπ. Χελιδώνη, *Το κατά Καλλίμαχον και Χρυσορρόην ερωτικόν διήγημα: μια νέα ερμηνευτική προσέγγιση*
- 18:40-19:05 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Günther S. Henrich

- 19:05-19:30 Renata Lavagnini, *Το πρόβλημα της «μεσαιωνικής γλώσσας» και το ποίημα του Ερμονιακού*
- 19:30-19:55 Elizabeth Jeffreys, *A date for the War of Troy?*
- 19:55-20:20 Κώστας Γιαβής, *Περσικά έπη, ελληνικές μυθιστορίες*
- 20:20-20:45 Ηλίας Αναγνωστάκης, *Από την προφορική ή κειμενική αφήγηση στη μνημειακή απεικόνιση. Τρία βυζαντινά παραδείγματα του όψιμου Μεσαίωνα*

Λήξη Συνεδρίας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 Νοεμβρίου 2012

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Hans Eideneier

- 09:00-09:25 Λαμπρινή Μάνου, *Αποκρυφιστικά-μαντευτικά κείμενα του 16ου αιώνα*
- 09:25-09:50 Ελένη Κακουλίδη-Πάνου, *Για μια (πρώτη) συγκεντρωτική καταγραφή των «διδασκτικών» αφηγήσεων σε δημόδη γλώσσα: τίτλοι, παραλλαγές, χειρόγραφα, (πηγές), εκδόσεις, κριτική*
- 09:50-10:15 Cristina Rognoni, *Note per uno studio della lingua greca medievale: i documenti privati redatti in Italia meridionale (XII-XIII secolo)*
- 10:15-10:40 Μαρία Πολίτη, *Θεού διδόντος, ουδέν ισχύει φθόνος· και μη διδόντος, ουδέν ισχύει πόνος. Έμμετρα βιβλιογραφικά σημειώματα*
- 10:40-11:05 Olesia Fedina, *Η μετρική ταυτότητα της κυπριακής ανώνυμης συλλογής του 16ου αιώνα (Ρίμες Αγάπης)*
- 11:05-11:30 Matteo Miano, *Η καταγγελία των μοναχών του Καλιάζιν και το τρίτο Πτωχοπροδρομικό ποίημα. Αντανακλάσεις της βυζαντινής σάτιρας σε ένα ρώσικο κείμενο του 17ου αιώνα*
- 11:30-12:00 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Ulrich Moennig

- 12:00-12:25 Arnold van Gemert & Γιάννης Μαυρομάτης, *Η συνοπτική και κριτική έκδοση των ποιημάτων του Στέφανου Σαχλίκη*
- 12:25-12:50 Στυλιανός Λαμπάκης, *Η κρητική Αποκάλυψη της Θεοτόκου*
- 12:50-13:15 Francesca Paola Vuturo, *Για την έκδοση των έργων του Νείλου Μπέρτου*
- 13:15-13:40 Cristiano Luciani, *Προκαταρκτική έρευνα για μια νέα έκδοση των Ανδραγαθημάτων του Μερκουρίου Μπούα*
- 13:40-14:05 Ελένη Λαμπάκη, *Συγκριτική εξέταση των χειρόγραφων και έντυπων μαρτύρων της Ερωφίλης*

Λήξη Συνεδρίας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 Νοεμβρίου 2012

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Michael Jeffreys

- 17:00-17:25 Günther S. Henrich, *Ποια ή ποιος συνέγραψε την Κακοπαντρεμένη;*
- 17:25-17:50 Markéta Kulhánková, *Αμυαλο γήρας στην υστεροβυζαντινή και πρώιμη νεοελληνική λογοτεχνία*
- 17:50-18:15 Στέφανος Κακλαμάνης, Αναφορά στον Μιχάλη Λασιθιωτάκη
- 18:15-18:40 Caterina Carpinato, «*Αρχοντόπουλον από καλήν γενεάν*». *Note testuali a componimenti in greco volgare pubblicati a stampa nel XVI secolo*
- 18:40-19:05 Ελένη Καραντζόλα & Αναστάσιος Παπαϊωάννου, *Από αυτόγραφο σε αυτόγραφο: ζητήματα ιδιολέκτου και ύφους*
- 19:05-19:30 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Bernard Flusin

- 19:30-19:55 Αλέξης Πολίτης, *Λόγιες ριμάδες 16ος-18ος αιώνας. Απόπειρα μιας πρώτης (και ατελούς) καταγραφής*
- 19:55-20:20 Ειρήνη Γεργατσούλη, *Ιστορική αφήγηση και ιστορία. Η περίπτωση των Ανδραγαθιών του Λαζάρου Μοτσενίγου (1657), του Θεόδωρου Μοντσελέζε*
- 20:20-20:45 Κυριάκος Παπουλίδης, *Η πρώιμη νεοελληνική γραμματεία στη μεταβυζαντινή Ευρώπη. Χειρόγραφη και έντυπη δημόδης λογοτεχνική παραγωγή στην Πολωνολιθουανική Ένωση (1569-1699)*

Λήξη Συνεδρίας

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 Νοεμβρίου 2012

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Arnold van Gemert

- 09:00-09:25 Ειρήνη Ροδοσθένους, *Διάσωση και διάδοση των ακριτικών/επικών ασμάτων της Κύπρου. Ο ρόλος των ποιητάρηδων και η λειτουργία λαϊκής συλλογικής μνήμης*
- 09:25-09:50 Σωτηρία Σταυρακοπούλου, *Φτώχεια και κοινωνική συνείδηση στην πρώιμη δημόδη ποίηση*
- 09:50-10:15 Σταματίνα Λεντάρη, *Η πόλη των αισθήσεων στα έργα του Στέφανου Σαχλίκη*
- 10:15-10:40 Βάλτερ Πούχγερ, *Ανοιχτά ζητήματα στο κρητικό θρησκευτικό ποίημα Παλαιά και Νέα Διαθήκη*
- 10:40-11:05 Wim F. Bakker & Dia M. L. Philippides, *Μια πρώτη προσέγγιση στη ρίμα της Παλαιάς και Νέας Διαθήκης*
- 11:05-11:30 Μαριάννα Παφίτη, *Είναι τελικά η Βοσκοπούλα μια άλλη pastorella;*
- 11:30-12:00 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Βάλτερ Πούχγερ

- 12:00-12:25 Μαρίνα Ροδοσθένους-Μπαλάφα, *Απηχήσεις του Βασιλείου Διγενή Ακρίτη και του Άσματος του Αρμούρη στον Ερωτόκριτο του Βιτσέντζου Κορνάρου*
- 12:25-12:50 Τασούλα Μαρκομιχελάκη, *Συμβολή στη μελέτη της γκιόστρας στον Ερωτόκριτο: ο Αφέντης της Πάτρας Δρακόκαρδος*
- 12:50-13:15 Μιχάλης Πιερής, *«Τα λόγια της αγάπης». Οι σίχοι των τραγουδιών του Ερωτόκριτου. Μια πρόταση*
- 13:15-13:40 Σταματία Λαουμτζή, *«Τσ' αγάπης το δεντρό» και τα «πωρικά» του στον Ερωτόκριτο*
- 13:40-14:05 Rosemary E. Bancroft-Marcus, *Apparent metrical peculiarities in Cretan Renaissance verse and their relation to the phonetic Latin-script writing system*

Λήξη Συνεδρίας

ΣΑΒΒΑΤΟ 3 Νοεμβρίου 2012

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Μιχάλης Πιερής

- 17:00-17:25 Μαρία-Χριστιάνα Πάσσου, *Μια άλλη ανάγνωση της Πανώριας του Γ. Χορτάτση*
- 17:25-17:50 Ειρήνη Παπαδάκη, «*Peregrina alma fenice...*»: από τον Pastor Fido του Guarini στον κρητικό Πιστικό Βοσκό
- 17:50-18:15 Γιώργος Καλλίνης, *Η Ερωφίλη του Γ. Χορτάτση. Πέρα από το αρχαιοελληνικό τραγικό*
- 18:15-18:40 Ναταλία Δεληγιαννάκη, *Η ανάγνωση της Ερωφίλης στον Ερωτόκριτο*
- 18:40-19:05 Μιχαήλ Πασχάλης, *Ο αποκλεισμός της ελληνόγλωσσης λογοτεχνίας από τις Ακαδημίες της Κρήτης και ο σιωπηλός διάλογος των δημιουργών*
- 19:05-19:30 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Γιάννης Μαυρομάτης

- 19:30-19:55 Gaia Zaccagnì, *Η ρητορική τέχνη του Φραγκίσκου Σκούφου: συνέχεια και γλωσσική ανανέωση μεταξύ βυζαντινής παράδοσης και φιλοσοφικών συζητήσεων στην Ιταλία του 1600*
- 20:00-21:00 Πρώτη συνέλευση της Διεθνούς Εταιρείας για τη μελέτη της δημόδους ελληνικής γραμματείας (12ος-17ος αι.)
Απονομή Ε΄ Διεθνούς Βραβείου εις μνήμην Ν. Μ. Παναγιωτάκη

Λήξη Συνεδρίας

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 Νοεμβρίου 2012

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος: Caterina Carpinato

- 09:00-09:25 Ελένη Καραντζόλα & Κατερίνα Τικτοπούλου, *Γλώσσα της δημόδους λογοτεχνίας και Ιστορία της ελληνικής (12ος-17ος αι.)*
- 09:25-09:50 Εμμανουήλ Πατεδάκης, *Μαρτυρίες από την ομιλουμένη σε επιγραφές τοιχογραφημένων ναών της Κρήτης (13ος-15ος αι.)*
- 09:50-10:15 Julia G. Krivoruchko, *Ανώνυμο βιβλικό γλωσσάριο από το πρώτο μισό του 14' αιώνα: μια άγνωστη πλευρά των μεσαιωνικών ελληνικών*
- 10:15-10:40 Javier Alonso Aldama, *Τα συνδεδετικά επιρρήματα στα κείμενα της δημόδους μεσαιωνικής λογοτεχνίας (12ος-17ος αι.)*
- 10:40-11:05 Marina Pirrone, *Διασυνδέσεις ιταλικών γλωσσικών στοιχείων στις κωμωδίες της κρητικής Αναγέννησης και στον Ερωτόκριτο*
- 11:05-11:30 Διάλειμμα

Πρόεδρος: Αλέξης Πολίτης

- 11:30-11:55 Μαρίνα Δετοράκη, *Το Λειμωνάριο του Ιωάννη Μόσχου και η θέση του στην ιστορία της νεοελληνικής γλώσσας - Nikolai Kälviäinen, Σύγχρονη μέθοδος ανάλυσης γλώσσας και ύφους στο Λειμωνάριο του Μόσχου*
- 11:55-12:20 Μιχαήλα Καραμπίνη-Ιατρού, *Από το της Κοινής των Ελλήνων γλώσσης του Νικολάου Σοφιανού στο Greco volgare του Girolamo Germano και στο Græco Barbarum του Simon Portius. Μια περιδιάβαση και αξιολόγηση των πρώτων νεοελληνικών γραμματικών του 16ου και 17ου αιώνα*
- 12:20-12:45 Νίκος Λιόσης, *Η γραμματική του πατέρα Νικηφόρου Ρωμανού του Θεσσαλονικέως (17ος αι.) ως πηγή για τη μελέτη της πρώιμης νεοελληνικής και των ποικιλιών της*
- 12:45-13:10 Αλέξανδρος Κατσιγιάννης, *Επίγονοι του Κοραή και δημόδης λογοτεχνία. Χριστόφορος Φιλητάς: πρόδρομος και λησμονημένος*

ΚΑΤΑΛΗΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Στέφανος Κακλαμάνης / Αλέξης Καλοκαιρινός

Λήξη του Συνεδρίου